

SPIS TREŚCI:

1. Wydarzenia w GPZB
2. Konkursy dotacyjne
3. Szkolenia i spotkania
4. Sami o sobie...
5. Ważne linki

Wydarzenia w GPZB

Wakacyjna szkoła języka angielskiego.

Agatha Woźniak z Syracuse, Andrew Linford z San Francisco oraz Will Schreiber z Lancaster to studenci – wolontariusze amerykańskiej organizacji Learning Interprises, którzy podczas tegorocznych wakacji uczyli dzieci i młodzież języka angielskiego w trzech bieszczadzkich miejscowościach: Myczkowie, Porażu i Tarnawie. Zajęcia odbywały się przez 4 tygodnie w różnych grupach wiekowych.

Drodzy Partnerzy !

Przed Wami pierwszy numer Biuletynu Informacyjnego Grupy Partnerskiej Zielone Bieszczady. obejmujący wyjątkowo okres od lipca do września 2009r. Kolejne numery biuletynu będą ukazywały się co miesiąc. Myślimy, że układ treści zawartych w biuletynie okaże się zgodny z Waszymi oczekiwaniami. W „wydarzeniach GPZB” pragniemy informować o tym co dzieje się w Fundacji Bieszczadzkiej i u wszystkich pozostałych partnerów GPZB. Zachęcamy do przesyłania informacji do tej rubryki, podzielcie się tym co robicie, co planujecie w Waszych organizacjach. W „konkursach dotacyjnych” będziemy zamieszczać informacje o aktualnie ogłoszonych programach i konkursach oraz kierować Was do odpowiednich stron www. Szczególnie liczymy na Wasz udział przy redagowaniu rubryki „ Sami o sobie”. Niech wypełnią ją informacje o członkach GPZB: stowarzyszeniach, fundacjach, samorządach gminnych i powiatowych, szkołach, przedsiębiorcach, grupach nieformalnych. Chcemy aby Partnerzy poznali się, wymieniali się doświadczeniami. Zapraszamy do współpracy.

Redakcja

Codziennie każda grupa miała jedną godzinę zajęć. Program „wakacyjna szkoła języka angielskiego z LE” Fundacja Bieszczadzka zrealizowała już po raz czwarty. Udział w programie wzięło 11 szkół a niektóre wielokrotnie: Myczków 3 razy, Hoczew 2 razy. Aktualnie kilka bieszczadzkich szkół czeka w kolejce na „swojego studenta” Warunkiem udziału w programie jest zapewnienie pomieszczenia do prowadzenia zajęć w szkole oraz znalezienie rodziny, która przez czas trwania „wakacyjnej szkoły” gości wolontariusza. W zamian dzieci i młodzież z danej rodziny mają możliwość sprawdzenia w praktyce swojej znajomości języka angielskiego oraz jego doskonalenia.

Działaj Lokalnie

Od 1-go lipca 10 organizacji z Grupy Partnerskiej Zielone Bieszczady (szkół, stowarzyszeń, grup nieformalnych) realizuje projekty w ramach kolejnej edycji programu „Działaj Lokalnie VI-2009”.

„Działaj Lokalnie” to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany od 2000 roku przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Celem „Działaj Lokalnie” jest aktywizowanie lokalnych społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego.

Jego realizacji służy organizowanie konkursów grantowych, w których wspierane są projekty inicjujące współpracę mieszkańców z małych miejscowości. Program finansowany jest ze środków Polsko - Amerykańskiej Fundacji Wolności. Dodatkowo dotacje oraz koszty realizacji lokalnych konkursów grantowych są częściowo wspierane przez samorządy, firmy, lokalne, organizacje pozarządowe oraz mieszkańców. Fundacja Bieszczadzka jako Lokalna Organizacja Grantodawcza dołączyła do sieci LOG w 2006 r i jest jednym z 52 LOG realizujących obecnie program Działaj Lokalnie w Polsce.

Corocznie środki Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności przekazywane są k ażdemu partnerowi sieci. LOG pozyskuje dodatkowo własne fundusze na sfinansowanie minimum 50% kosztów realizacji lokalnego konkursu grantowego. Pochodzą one od samorządów, firm, osób prywatnych i innych instytucji.

Konkursy dotacyjne

1.Fundacja Bieszczadzka ogłosiła konkurs grantowy „**Inicjatywy na Szlaku Zielony Rower**” , którego celem jest wsparcie inicjatyw społecznych wokół szlaku dziedzictwa przyrodniczo-historycznego Zielony Rower Greenway Karpaty Wschodnie. W konkursie można uzyskać dotację do 4 000 zł na działania trwające 2 miesiące. Założenia konkursu i formularz aplikacyjny na stronie fundacji. Termin nadsyłania wniosków mija 20 października 2009 roku.

2.Do **19 października 2009** trwa nabór wniosków do IX edycji programu „**Make a Connection – Przyłącz się**”. Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży oraz firmy Nokia. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 16 – 22 lat z terenu całej Polski i ma na celu wsparcie młodzieżowych projektów lokalnych, umożliwiając tym samym młodym ludziom aktywne włączenie się w życie społeczne oraz wszechstronny rozwój osobisty. Szczegółowe informacje na stronie www.makeaconnection.pl.

3.**10 października 2009** upływa termin składania wniosków w Regionalnym Konkursie Grantowym Programu „**Równać Szanse 2009**” Celem projektów realizowanych w ramach Programu jest wyrównywanie szans na dobry start w dorosłe życie młodzieży w wieku 13 - 19 lat z małych miejscowości. Szczegóły na stronie www.rownacszanse.pl.

4.Liga Ochrony Przyrody zaprasza nauczycieli mieszkających w województwach: Małopolskim, Podkarpackim i Śląskim do udziału w e-learningu oraz konkursie „**Edukacja Odpadowa**”. Rejestracja zainteresowanych w portalu www.segreguje.org.pl

Co roku LOG ogłaszają na swoim terenie lokalne konkursy grantowe. W ramach każdego konkursu LOG przyznaje około 10 grantów (w kwocie maksymalnie 6 tysięcy złotych) na realizację projektów, które:

- aktywizują lokalne społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego
- przyczyniają się do rozwiązania określonego lokalnego problemu lub zaspokojenia pewnej potrzeby mieszkańców,
- mają jasno określony cel, dobrze zaplanowane działania, mierzalne rezultaty i rozsądne koszty realizacji,
- są realizowane wspólnymi siłami mieszkańców i instytucji lokalnych,
- w przemyślany sposób angażują zasoby lokalne (naturalne, społeczne, ludzkie i finansowe).

W kolejnych numerach biuletynu znajdą Państwo relacje z poszczególnych realizowanych w ramach Działaj Lokalnie VI inicjatyw.

Tolhaj w Orelcu

W Orelcu od dwóch lat prężnie działa Stowarzyszenie Orelec, które, by pozyskać środki na funkcjonowanie jednostki w małej miejscowości, musiało sięgnąć po wsparcie organizacji pozarządowych w formie pisanych wniosków dotacyjnych. Tak też zaczęły się rodzić różne pomysły na rozwój miejscowości. Część szkoły została wyremontowana ze środków mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych i w projekcie „Pozarządowa dźwignia gminy” zostało w niej utworzone centrum dla organizacji pozarządowych w gminie Olszanica. W ramach tego wniosku przeprowadzono szereg szkoleń dla organizacji pozarządowych, podczas których uczono się m.in. pisania wniosków dotacyjnych. Efektem tego były z sukcesem napisane wnioski o dofinansowania do ogólnopolskich organizacji. Sierpień 2009 roku w Orelcu obfitował w uroczystości związane z realizacją dwóch projektów Stowarzyszenia Orelec. W ramach programu Działaj Lokalnie VI Stowarzyszenie otrzymało dotację na działania zatytułowane „Powrót do tradycji motorem rozwoju wsi”. W centrum miejscowości przy budynku Niepublicznej Szkoły Podstawowej wybudowany został piec chlebowy, w którym 14 VIII 2009 r. po południu odbyły się warsztaty wypieku chleba dla mieszkańców i zainteresowanych gości. Następnego dnia, 15 sierpnia, podczas plenerowej mszy św. obok zabytkowej drewnianej świątyni, miało miejsce poświęcenie upieczonego w nowym piecu chleba, a następnie symboliczne „łamanie chlebem” wśród wszystkich uczestników święta. Można także było obejrzeć wystawę starych fotografii „Nasze losy zapisane w drewnie świątyni” zebranych przez mieszkańców Orelca.

Szkolenia i spotkania

Fundacja Bieszczadzka zaprasza członków organizacji pozarządowych z gmin: Baligród, Bircza, Cisna, Komańcza, Lesko, Lutowiska, Olszanica, Sanok, Solina, Ustrzyki Dolne, Wetlina, Zagórz oraz tych, którzy chcą pracować na rzecz w.w organizacji na

- **„Szkolenie dla liderów NGO”.**
- **„Księgowość i rachunkowość w NGO”.**

Szkolenia organizowane jest w ramach projektu pn. Wzmocnienie Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady” współfinansowanego ze środków otrzymanych od Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Szczegóły szkoleń oraz formularz zgłoszeniowy zamieszczone są na stronie fundacji www.fundacja.bieszczadzka.pl

Kolejnym działaniem, którego pomysłodawcą był Janusz Demkowicz – muzyk z zespołu „Tołhaje”, stała się idea postawienia w miejscowości pomnika zbójnika bieszczadzkiego. Pomysł ten doskonale wpisuje się w powstający w Polsce i Europie międzynarodowy karpacki szlak zbójnicki. Na realizację tegoż działania Stowarzyszenie sięgnęło po środki do Programu Wspierania Aktywności Lokalnej Na Terenach Wiejskich ze środków Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” „Razem możemy więcej” we wniosku zatytułowanym „Tołhaj motorem rozwoju wsi”. Tołhaj to węgierska nazwa zbójnika karpackiego. Rzeźba została wykonana przez znanego artystę – Adama Przybysza z Sanoka – autora m.in. sanockiego Szwejka. Tołhaj zbójnik stanął zatem w centrum Orelca umieszczony, a raczej uwięziony w żelaznej klatce wykonanej przez Mariana Sopotę, pasjonata kowalstwa z Leska. Odświeżenie pomnika, przy użyciu siekier, dokonali 16 sierpnia wspólnie Wójt Gminy Olszanica Krzysztof Zapała i sołtys Orelca Józef Dobrowolski. Koło Gospodyń Wiejskich natomiast przygotowało zbójnicką biesiadę dla zaproszonych gości. W tym dniu odbyła się również promocja książki autorstwa Stanisława Orłowskiego – przewodnika mieszkającego w Orelcu – zatytułowanej „Tołhaje czyli zbóje w Bieszczadach”, wydanej przez Krzysztofa Staszewskiego – Prezesa Fundacji PROCARPATHIA w Rzeszowie. Podczas biesiady dodatkowo można było podziwiać pokaz rękodzielnicstwa w postaci wyrobu tradycyjnej biżuterii karpackiej – krywulek oraz starej metody łupania gontu w wykonaniu Eweliny i Piotra Wyderków z Pracowni Miodosytniej w Orelcu.

Rzeźba zbójnika i dyby, które znajdują się obok tołhaja, są dużą atrakcją turystyczną dla gości odwiedzających Bieszczady. Jest to również doskonała promocja miejscowości, otwartej na różnorodne działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowo przyrodniczego Bieszczadów. Pomnik zbójnika stoi w centrum miejscowości, a po okolicy już od jakiegoś czasu krąży legenda o tym, skąd ten beskidnik wziął się w Orelcu. Aby ją poznać, warto odwiedzić bieszczadzką miejscowość Orelc i osobiście zobaczyć tołhaja.

Sami o sobie

„Fundacja Bieszczadzka Partnerstwo dla Środowiska” - **od 7 grudnia 2008 roku decyzją Rady nazwa brzmi „Fundacja Bieszczadzka” (FB)** została powołana 5 IX 2003 r. w Ustrzykach Dolnych, a zarejestrowana w KRS 9 XII 2003 r. Fundatorzy – 10 podmiotów: 6 NGO-sów (5 stowarzyszeń i 1 fundacja); 3 przedsiębiorstwa oraz 1 osoba prywatna. Inicjatywa powstania Fundacji zrodziła się z potrzeby intensyfikacji działań zawiązanej w roku 2000 Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady” (GPZB). Grupa Partnerska „Zielone Bieszczady” jest porozumieniem zawartym pomiędzy prawie stoma instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorstwami oraz osobami fizycznymi z obszaru 11 gmin bieszczadzkich.

Inicjatywa polega na zintegrowaniu partnerskich działań NGO-sów, przedsiębiorców, osób fizycznych, samorządów i innych instytucji publicznych (obecnie prawie 100 partnerów). Służy ona rozwiązywaniu problemów gospodarczych, społecznych i ekologicznych oraz jak najlepszemu wykorzystaniu zasobów naturalnych i kulturowych do rozwoju turystycznego, podniesienia jakości życia mieszkańców i stworzenia spójnego programu zrównoważonego rozwoju. Obszarem tych działań są nie tylko Bieszczady, ale również przygraniczne regiony Słowacji i Ukrainy oraz, w szerszej perspektywie, Karpaty. Obecnie Fundacja Bieszczadzka pełni funkcję Sekretariatu GPZB oraz koordynatora jej najważniejszych programów:

(1) Zielony Rower-Greenway Karpaty Wschodnie (ZRGKW): stworzenie i rozwój międzynarodowego rowerowego szlaku dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego i wykreowanie markowego produktu turystycznego opartego na idei „greenway”;

Festyn „Smaki Zielonych Szlaków”- Kraków 2009

11 i 12 września 2009 roku w Krakowie odbyły się dwudniowe spotkania Grup Partnerskich z całej Polski pn. „Smaki Zielonych Szlaków”. Imprezę zorganizowała Fundacja Partnerstwa Dla Środowiska w ramach ogólnopolskich Dni Partnerstwa Lokalnego – cyklu imprez promujących idee partnerstwa, zrównoważonego rozwoju i turystyki przyjaznej środowisku.

Dla licznie przybyłych w okolice Galerii Krakowskiej (Pl. Dworcowy) krakowian oraz goszczących w Krakowie turystów z całej Europy organizatorzy oraz reprezentanci Krajowej Sieci Grup Partnerskich w Polsce przygotowali jarmark produktu lokalnego, pokaz rękodzieła i degustację jadła lokalnego. Odwiedzający stoiska mogli też obejrzeć prezentacje każdej z uczestniczących w imprezie Grup Partnerskich pokazywane w specjalnie przygotowanym kiosku multimedialnym.

Podczas towarzyszących festynowi seminariów i paneli dyskusyjnych można się było dowiedzieć sporo o walorach poszczególnych regionów, działaniach grup partnerskich w Polsce, Zielonych Szlakach Greenways, Ekomuzeach oraz dlaczego warto i jak zdobyć certyfikaty przyznawane w ramach programu Czysta Turystyka. Zainteresowaniem młodszej części publiczności cieszyły się przygotowane dla niej różnotematyczne konkursy.

Wśród reprezentantów dziesięciu przybyłych do Krakowa grup partnerskich nie zabrakło oczywiście Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady” oraz „smaków” z naszego szlaku „Zielony Rower” Greenway Karpaty Wschodnie. Do Krakowa pojechały knysze z sosem ziołowo-czosnkowym, pierogi z mąki razowej nadziewane kapustą i serem, bojkowskie gołąbki ziemniaczane, koza z ogniska i gulasz z kozy w delikatnym śmietanowym sosie, a ze słodyczy cieszący się ogromnym powodzeniem drożdżowy placek z jagodami oraz bieszczadzkie nalewki i miód pitny przygotowane przez Agatę Rodzynkę, Tosię Majsterek, Andrzeja Kusza i Zbyszka Grełę. Bieszczadzkie smakołyki można było spróbować na stoisku przy Galerii Krakowskiej, a wieczorem również podczas Biesiady Regionów przygotowanej przez organizatorów w znanej krakowskiej Restauracji „Chimera”.

Oprócz jadła „Zielone Bieszczady” pokazały próbkę sztuki rękodzielniczej: ikony malowane przez Jadwigę Denisiuk, bojkowskie krywulki Eweliny Wyderki, kwiaty z bibuły tworzone przez Andrzeja Kusza oraz wiele innych wspaniałych wyrobów bieszczadzkich.

Do Krakowa zawieźliśmy też dostarczone przez naszych partnerów materiały promocyjne, a odwiedzający mogli uzyskać bezpośrednio od nas szczegółowe informacje o Bieszczadach.

Przygotowaniem reprezentacji Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady” do udziału w krakowskiej imprezie zajęła się Fundacja Bieszczadzka, a w szczególności Basia Mularska – Kierownik Biura Fundacji oraz koordynatorka, opiekunka i dobry duch całej wyjazdu.

(2) Szkoły na „Zielonym Rowerze” (SnZR): popularyzacja wśród młodzieży szkolnej proekologicznego sposobu życia, racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, społecznych form ochrony środowiska naturalnego oraz przedsiębiorczości;

(3) Ekomuzea Bieszczadzkie: ochrona zasobów naturalnych i kulturowych oraz wzmacnianie lokalnej tożsamości poprzez tworzenie lokalnych produktów ekoturystycznych i promocję lokalnych wytworów;

(4) Wolontariat Bieszczadzki: popularyzacja i wsparcie wolontariatu w Bieszczadach.

Fundacja prowadzi działalność gospodarczą – zyski przeznaczane na realizację celów statutowych – specjalizuje się w usługach turystycznych (koncesja biura turystycznego) i szkoleniowo-doradczych.

Aktualnie Fundacja Bieszczadzka realizuje 4 projekty: Działaj Lokalnie VI-2009, V4 Community Foundation Maturity Program, FIO- „Wzmocnienie Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady” oraz „Turystyka bez granic- wzmocnienie współpracy transgranicznej w turystyce w oparciu o zrównoważony rozwój środowiska”.

Studenckie praktyki w organizacjach bieszczadzkich:

Fundacja Bieszczadzka po raz drugi, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych Komańczy „WILK” po raz pierwszy uczestniczyły w programie "Citi helps students. Students help locally" realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Studenci Uniwersytetu Warszawskiego z kierunków: dziennikarstwo, socjologia, nauki społeczne przebywali w Bieszczadach w sierpniu i wrześniu na trzytygodniowych praktykach, poznając pracę naszych organizacji oraz wspierając nas swoimi umiejętnościami. Swoimi wrażeniami z pobytu w Bieszczadach podzieliła się z nami jedna z praktykantek Małgosia Adamczyk:

„Dzięki praktykom w Fundacji Bieszczadzkiej odbyтым w ramach programu „CITI helps students. Students help locally” miałam możliwość zapoznać się ze specyfiką działania lokalnej organizacji pozarządowej, chcącej działać w regionie, a nie w całym kraju. Pracownicy Fundacji doskonale znają tereny, do których odnoszą się ich działania, i występujące tam potrzeby i problemy diagnozują z wielkim doświadczeniem. Proponowane rozwiązania palących kwestii wyływały zawsze z głębokiej wrażliwości na to, co dzieje się z Bieszczadami, i z gruntownych przemyśleń nad tym, jak powinna wyglądać ich przyszłość. Współpraca z prawdziwymi zapaleńcami, przepełnionymi pasją do tego, co robią, była prawdziwą przyjemnością. Ich pasja udzielała się i mnie, zwłaszcza że staż daleki był od stereotypu „dwóch K” (kawa i ksero), i choć i kawę, i ksero zdarzało mi się robić, to nie na tym polegały moje obowiązki. Zajmowałam się głównie rzeczami twórczymi, a nie odtwórczymi, i było to bardzo motywujące. Gdy zaś przychodziło zająć się na chwilę czymś mnie angażującym intelektualnie, nie było równych i równiejszych – i na tym polu wszyscy pracowali wspólnie. Fundacja Bieszczadzka ma za sobą zaledwie kilkuletnią historię i choć działania i plany ma dalekosiężne, jest wciąż kameralna, przez co na przykład przy przeprowadzce biura prezes wspólnie nosił gruz ze stażystami. Miało to niepowtarzalny, integrujący wymiar i może właśnie dzięki tego typu sytuacjom w Fundacji panuje tak niepowtarzalny klimat. Pracownicy Fundacji oraz ludzie, którzy z Fundacją współpracują lub których stowarzyszenia są jej grantobiorcami, to wielcy miłośnicy Bieszczad. Ich entuzjazm był zaraźliwy, a wizja przyszłości regionu bardzo sugestywna. Widać było, że wszyscy wokół mają poczucie misji oraz wizję tego, jak ją realizować. Dawało mi to energię do działania wraz z nimi na rzecz regionu. Bardzo się cieszę, że mój staż mogłam spędzić bardzo aktywnie i twórczo: pisząc materiały informacyjne i prasowe, odbywając wizyty monitorujące i studyjne, a w weekendy także włączając się w działania organizacji współpracujących z Fundacją (m. in. przeprowadzając wywiady etnograficzne na potrzeby Stowarzyszenia Dziedzictwa Mniejszości Karpackich). Minusem mojego stażu było jedynie to, że trwał zaledwie trzy tygodnie. Myślę jednak nad tym, by za rok powrócić i w ramach stażu, praktyk lub wolontariatu włączyć się albo w działania Fundacji Bieszczadzkiej tak jak teraz, albo w działania Stowarzyszenia Dziedzictwa Mniejszości Karpackich, które z Fundacją współpracuje. Być może zatem zdobyte w Bieszczadach doświadczenie uda mi się w przyszłości wykorzystywać także w Bieszczadach.”

Ważne linki:

www.fundacja.bieszczady.pl

www.wolontariatbieszczadzki.pl/

www.ngo.pl/